

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Vuoden 2019 laajentumispaketti”

(2020/C 141/05)

Esittelijä:	Jaroslav HLINKA (SK, PES), Etelä-Košicen pormestari
Viiteasiakirja:	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Vuoden 2019 tiedonanto EU:n laajentumispolitiikasta COM(2019) 260 final, SWD(2019) 215 final, SWD(2019) 216 final, SWD(2019) 217 final, SWD(2019) 218 final, SWD(2019) 219 final ja SWD(2019) 220 final

POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

Yleiset huomiot

1. panee hyvin kiinnostuneena merkille Euroopan komission vuoden 2019 tiedonannon EU:n laajentumispolitiikasta, sen raportit kunkin ehdokasmaan Albanian, Montenegron, Pohjois-Makedonian, Serbian ja Turkin edistymisestä, kertomuksen Kosovosta (*) ja samassa yhteydessä annetun lausunnon Bosnia ja Hertsegovinan hakemuksesta Euroopan unionin jäseneksi.
2. antaa täyden tukensa sille, että Euroopan komissio tunnustaa laajentumisen olevan EU:n omien poliittisten, taloudellisten ja turvallisuussetujen mukaista, sillä se on geostrateginen investointi rauhaan, vakauteen, turvallisuuteen ja talouskasvuun kaikkialla Euroopassa.
3. on tyytyväinen siihen, että Sofiassa toukokuussa 2018 järjestetyssä EU:n ja Länsi-Balkanin huippukokouksessa EU:n johtajat vahvistivat jälleen varauksettoman tukensa Länsi-Balkanin eurooppalaiselle tulevaisuudelle ja länsibalkanilaiskumppanit vahvistivat sitoutuvansa tähän tulevaisuuteen vakaana strategisena valintanaan.
4. pitää myönteisenä, että Euroopan komission ehdotuksessa, joka koskee liittymistä valmistelevaa tukivälinettä (IPA III) vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten puitteissa, ennakoidaan tuen entistä laajempaa strategista ja dynaamista hyödyntämistä ja keskittämistä tärkeimpiin painopisteisiin.
5. kehottaa Euroopan komissiota tässä yhteydessä jatkamaan yhteistyötä ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden kansallisten hallitusten kanssa tavoitteena kehittää erityisvälineitä, joilla voidaan parantaa Länsi-Balkanin maiden paikallis- ja alueviranomaisten valmiuksia käyttää myönnettyä rahoitusta tehokkaasti, sekä korjata rakenteellisia puutteita niiden kyyssä osa- ja ennakkorahoittaa EU:n tukemien hankkeiden valmistelua ja täytäntöönpanoa.
6. toistaa, että julkishallinnon tehokkaat uudistukset, myös julkisen varainhoidon hajauttaminen, Länsi-Balkanin maissa ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan parantaa paikallishallinnon toimivuutta, lisätä paikallis- ja alueviranomaisten mahdollisuuksia kehittää ja tarjota yhdessä alueidensa asukkaiden kanssa laadukkaita kansalaisille tarkoitettuja palveluja, osallistaa paikallis- ja alueviranomaiset alueelliseen yhteistyöhön ja hyviin naapuruussuhteisiin sekä saavuttaa kunnianhimoiset eurooppalaiset ja maailmanlaajuiset kestävä kehitystä ja ilmastonmuutosta koskevat päämäärät.

Maakohtaiset huomiot

7. on tyytyväinen Pohjois-Makedonian ja Kreikan kesäkuussa 2018 tekemään historialliseen Prespan sopimukseen, jolla ratkaistiin 27 vuotta jatkunut nimikiista.
8. on hyvillään siitä, että neuvosto on sopinut reagoivansa Albanian ja Pohjois-Makedonian saavuttamaan edistykseen aloilla, joista on sovittu yksimielisesti neuvoston kesäkuussa 2018 antamissa päätelmissä, ja että se on viitoittanut tietä liittymisneuvottelujen aloittamisella näiden kahden maan kanssa.

(*) Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244/1999 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

9. pitää valitettavana, että oppositio boikotoi Albaniassa kesäkuussa 2019 pidettyjä paikallisvaaleja ja äänestysprosentti jäi alhaiseksi. Komitea toistaa, että laajentumisprosessi perustuu ansioihin ja on riippuvainen demokratian periaatteiden noudattamisesta ja muiden Kööpenhaminan arviointiperusteiden täyttymisestä.

10. ilmaisee vakavan huolensa siitä, että neuvoston uusia Albaniaa ja Pohjois-Makedoniaa koskevia päätöksiä lykättiin ensin kesäkuusta lokakuuhun 2019, ja on hyvin pettynyt Eurooppa-neuvoston lokakuussa 2019 tekemään päätökseen lykätä edelleen EU:n jäsenyysneuvottelujen aloittamista Albanian ja Pohjois-Makedonian kanssa, vaikka ne ovat molemmat osoittaneet sitoutuneensa pysyvästi lähentymiseen kohti EU:ta. Komitea pitää myös valitettavana, ettei päätös perustunut ehdokasmaiden saavuttaman edistyksen yksilölliseen arviointiin, ja varoittaa, että näille kahdelle ehdokasvaltiolle annettavan myönteisen signaalin uupuminen voi vaikuttaa kielteisesti myös paikallis- ja aluetasoon. Komitea suosittaa lisäksi neuvostolle, että tämä kysymys ratkaistaan myönteisellä tavalla ennen Zagrebissa toukokuussa 2020 pidettävää EU:n ja Länsi-Balkanin maiden huippukokousta.

11. antaa täyden tukensa Euroopan parlamentin 24. lokakuuta 2019 antamalle päätöslauselmalle⁽¹⁾ liittymisneuvottelujen aloittamisesta Pohjois-Makedonian ja Albanian kanssa ja kehottaa painokkaasti neuvostoa ottamaan huomioon, että EU:n laajentumistrategian uskottavuus edellyttää, että strategia on motivoiva ja etenee kaikkien osapuolten aiemmin sopimien tulosten saavuttamisen pohjalta ja että se tarjoaa vakaat ja uskottavat näkymät kaikille asianomaisille maille.

12. on huolissaan siitä, että laajentumiskehityksen pysähtyminen voi vaikuttaa suoraan myös turvallisuuteen ja hyvinvointiin EU:ssa, sillä se voi vähitellen ajaa kaikki Länsi-Balkanin maat lähemmäs kolmansia osapuolia, jotka jo nyt yrittävät lisätä vaikutusvaltaansa alueella. Näitä ovat muun muassa – mutta ei ainoastaan – Venäjä ja Kiina.

13. panee huolestuneena merkille, että Serbian ja Montenegron on vielä toteutettava määrätietoisempia toimia keskeisten asioiden hoitamiseksi, erityisesti poliittisen kentän polarisoitumisen vähentämiseksi, myös paikallistasolla.

14. kehottaa kaikkia poliittisia toimijoita ja hallintotasoja Serbiassa, Montenegrossa sekä Bosnia ja Hertsegovinassa tekemään tiivistä yhteistyötä Etyjin alaisen demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston (ODIHR) antamien paikallisvaalijärjestelmän parantamissuositusten täytäntöönpanemiseksi ja luomaan paikallistasolle avoimen ja osallistavan poliittisen ympäristön, joka perustuu puolueiden väliseen keskusteluun ja jossa ei ole sijaa poliittiselle painostukselle eikä poliittisten vastustajien pelottelulle.

15. kehottaa Euroopan komissiota ottamaan Serbian kanssa käytävissä liittymisneuvotteluissa puheeksi väitteet oppositiopuolueisiin kuuluvien demokraattisesti valittujen luottamushenkilöiden pelottelusta esimerkiksi Paraćinin, Šabacin ja Čajetinan kunnissa.

16. toteaa, että Bosnia ja Hertsegovina ei vielä täytä asianmukaisesti Kööpenhaminan kriteereitä, ja on samaa mieltä siitä, että liittymisneuvottelut olisi aloitettava heti, kun maa onnistuu täyttämään kriteerit riittävän hyvin.

17. toistaa olevansa erittäin huolestunut ja tyrmistynyt siitä, että Mostar on Bosnia ja Hertsegovinan ainoa kunta, jossa ei ole järjestetty kuntavaaleja vuoden 2008 jälkeen.

18. katsoo tämän rikkovan Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 3 artiklassa vahvistettuja periaatteita ennennäkemättömällä tavalla ja kehottaa Bosnia ja Hertsegovinan EU-jäsenyyshakemusta silmällä pitäen erityisesti Mostarin ja Bosnia-Hertsegovinan federaation paikallistason poliittisia päättäjiä korjaamaan tilanteen, sillä paikallisen itsehallinnon peruskirja sitoo kaikkia Euroopan neuvoston jäsenvaltioita, myös Bosnia ja Hertsegovinaa.

19. huomauttaa, että Mostarin vaalien pattitilanteen ratkaisematta jättäminen estää käytännössä Bosnia ja Hertsegovinaa liittymistä EU:hun, sillä se jäseneksi liittyttyään rikkoisi Euroopan unionin perusoikeuskirjan 40 artiklaa riistämällä maassa asuvilta EU:n kansalaisilta oikeuden äänestää ja asettua ehdolle kuntavaaleissa.

20. muistuttaa komission vahvistaneen heinäkuussa 2018, että Kosovo on täyttänyt kaikki neuvoston asettamat viisumivapauden edellytykset.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin päätöslauselma 2019/2883(RSP).

21. pitää myönteisenä, että Euroopan parlamentti on antanut tukensa Euroopan komission ehdotukselle Kosovon passinhaltijoiden viisumivapaudesta sekä syyskuussa 2018 että maaliskuussa 2019 ja että kansalaisvapauksien valiokunta on vahvistanut asian myös uudella toimikaudella syyskuussa 2019.

22. kehottaa neuvostoa käsittelemään kiireellisesti Kosovon viisumipakon poistamista, sillä se on ainoa Länsi-Balkanin maa, jonka kansalaiset tarvitsevat yhä viisumin matkustaakseen EU:n jäsenvaltioihin.

23. pitää valitettavana, että keskeiset ihmisoikeudet ovat heikentyneet Turkissa edelleen merkittävästi ja maa on taantunut pahasti oikeusvaltio- ja perusoikeusasioissa. Komitea pitää niin ikään valitettavana, että keskinäisen valvonnan toimivuus poliittisessa järjestelmässä on heikentynyt perustuslakimuutosten tultua voimaan.

24. panee merkille yleisten asioiden neuvoston kesäkuussa 2018 antamat päätelmät, joissa todetaan, että Turkin liittymisneuvottelut ovat tosiasiallisesti pysähtyneet, että uusien neuvottelulukujen avaamista tai sulkemista ei voida harkita ja että tällä hetkellä ei voida suunnitella uusia toimia tulliliiton uudistamiseksi. Komitea pitää valitettavana, että Turkki ei edelleenkään suostu noudattamaan EU:n kanssa tehdyn assosiaatiosopimuksen lisäpöytäkirjan määräyksiä ja tunnustamaan Kyproksen tasavaltaa, ja toistaa tässä yhteydessä myös aiemmat Kyprosta koskevat huolensa ja suosituksensa, jotka se esittää yksityiskohtaisesti lausunnossaan vuoden 2018 laajentumispaketista. Komitea toteaa, että Turkki jatkaa valitettavasti edelleen poraustoimintaansa Kyproksen aluevesillä huolimatta Euroopan unionin sille esittämistä toistuvista vaatimuksista lopettaa laitton toiminta itäisellä Välimerellä, ja vakuuttaa jälleen vankkumatonta solidaarisuuttaan Kyprosta kohtaan, kun kyse on sen kansainvälisestä tunnustamisesta, suvereniteetistä ja oikeuksista kansainvälisen oikeuden nojalla.

25. muistuttaa Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston aiemmissä päätöslauselmissa (muun muassa päätöslauselmassa 550 (1984) ja päätöslauselmassa 789 (1992)) vahvistetusta Varoshan asemasta tärkeänä asiana ja toistaa, ettei mitään näiden päätöslauselmien vastaista toimintaa saisi toteuttaa.

26. on vakavasti huolissaan Turkin vaaliprosessin laillisuudesta ja koskemattomuudesta, erityisesti Turkin korkeimman vaalilautakunnan vuonna 2019 tekemästä päätöksestä uusista Istanbulin paikallisvaaleista, sekä Turkin viranomaisten päätöksestä nimittää Diyarbakırin, Mardinin ja Vanin suurkaupunkikuntien demokraattisesti valittujen pormestarien tilalle maakuntajohtajat, jotka hoitavat suurkaupunkikunnan pormestarin tointa. Komitea tuomitsee jyrkästi kunnanvaltuustojen jäseniin ja työntekijöihin kohdistuvat uudet painostustoimet, jotka rikkovat Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan henkeä ja periaatteita.

27. toteaa, että Turkki on edelleen EU:n keskeinen kumppani muuttoliike- ja pakolaisasioissa, ja toistaa olevansa vakuuttunut siitä, että osa EU:n myöntämistä varoista olisi korvamerkittävä niiden paikallis- ja alueviranomaisten käyttöön, jotka osallistuvat suoraan pakolaisten ja siirtymään joutuneiden henkilöiden muuttovirtojen hallintaan. EU:n ja Turkin takaisinottosopimus olisi pantava täytäntöön kokonaisuudessaan ja tehokkaasti kaikkien jäsenvaltioiden osalta pitäen mielessä, että yhteistyö oikeus- ja sisäasioissa kaikkien EU:n jäsenvaltioiden kanssa on olennaisen tärkeää.

28. kehottaa EU:n paikallis- ja alueviranomaisia tiivistämään edelleen yhteistyötään ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden vastaavien tahojen kanssa, tukemaan niiden pyrkimyksiä kohti yhdentyneempää Eurooppaa ja vahvistamaan niiden institutionaalisia ja hallinnollisia valmiuksia alue- ja paikallistasolla sekä niiden kykyä edistää ja kunnioittaa eurooppalaisia arvoja ja periaatteita.

29. muistuttaa tässä yhteydessä alue- ja paikallisviranomaisten valtakunnallisten järjestöjen sekä Kaakkois-Euroopan paikallisviranomaisten järjestöjen verkon (NALAS) korvaamattomasta roolista. Ne voivat tukea paikallis- ja alueviranomaisia julkishallinnon uudistusten toteuttamisessa ja auttaa niitä kehittämään valmiuksiaan, jotta ne pystyvät käyttämään toimivaltaansa ja tarjoamaan paikallisia julkisia palveluja entistä paremmin.

Paikallis- ja aluehallinnon rooli laajentumisprosessissa

30. korostaa, että toissijaisuuden, suhteellisuuden ja monitasoisen hallinnon eurooppalaisia periaatteita olisi sovellettava myös Euroopan unionin laajentumiseen.

31. toteaa, että valtiotasoa alempien hallintotasojen osallistuminen on olennaisen tärkeää, jotta laajentumisprosessi olisi osallistava ja kestävä pohjalla. EU:n laajentumisen onnistuminen Länsi-Balkanilla riippuu kansalaisten tuen jatkumisesta ja siitä, sitoutuvatko paikallis- ja alueviranomaiset asiaan, jotta paikallistasolla saadaan aikaan toivottuja kestäviä vaikutuksia paikallis-, alue- ja keskushallinnon keskinäisen kumppanuuden sekä Euroopan unionin kanssa tehtävän yhteistyön avulla.

32. muistuttaa, että yli 60 prosenttia EU:n säännöstöstä pannaan täytäntöön paikallistasolla. Nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä lähes kolmannes EU:n kokonaismäärärahoista on korvamerkitty koheesiopolitiikkaan ja suunnattu kaikille Euroopan unionin alueille ja kunnille.

33. korostaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on laajentumisprosessissa tärkeä tehtävä paitsi poliittisten kriteerien osalta myös alueidensa talouskasvun ja kestävän kehityksen edistäjinä sekä asukkaille tarkoitettujen laadukkaiden julkisten palvelujen tarjoajina.

34. katsoo tähän liittyen, että valtiotasoa alemmien hallintotasojen vaikutusmahdollisuuksien lisääminen niin, että ne voivat täyttää tämän tehtävänsä, on ratkaiseva tekijä Länsi-Balkanin aluetta koskevan laajentumisstrategian kestäväpohjaisen toteuttamisen sekä Euroopan tulevan yhdentymisen onnistumisen kannalta.

35. on tyytyväinen siihen, että Euroopan komissio myöntää, että paikallis- ja alueviranomaisten rooli on otettava huomioon ja että keskus-, alue- ja paikallishallinnon välillä on löydettävä sopiva tasapaino, joka tukee parhaiten uudistusten toteuttamista ja palvelujen tarjoamista kansalaisille.

36. pitää vuoden 2018 laajentumispakettia käsittelevässä lausunnossa esittämänsä näkemyksen tapaan valitettavana, että komissio ei esitä nimenomaisesti paikallis- ja alueviranomaisia koskevia toimintapoliittisia ehdotuksia.

37. kehottaa Euroopan komissiota ehdottamaan konkreettisia toimintalinjoja, keinoja ja välineitä Länsi-Balkanin maiden paikallis- ja alueviranomaisten osallistamiseksi, jotta niiden asemaa kansalaisia lähimpänä olevana hallintotasona voidaan vahvistaa.

38. kehottaa Euroopan komissiota luomaan käytännön välineen, jolla tuetaan Länsi-Balkanin paikallis- ja aluehallinnon valmiuksien tehokasta kehittämistä julkisen paikallis- ja aluepolitiikan saattamiseksi unionin säännöstön mukaiseksi. Tätä varten olisi järjestettävä erikoiskoulutusta, vertaisoppimista ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa Länsi-Balkanin alueella ja vastaavien EU:ssa sijaitsevien tahojen kanssa mukaillen paikallishallinnon välinettä, alueellista koulutusohjelmaa tai paikallis- ja alue-edustajien Erasmus-ohjelmaa.

39. kehottaa jälleen kerran komissiota laajentamaan Keski- ja Itä-Euroopan maiden hallinto- ja johtamistavan kehittämisen tukiohjelman (SIGMA) myös valtiotasoa alemmille hallintotasoille ehdokasmaissa ja mahdollisissa ehdokasmaissa, jotta voidaan määritellä hajautettuja malleja julkishallinnon uudistuksia varten ja tukea paikallishallinnon ja paikallisen julkisen hallinnon kehittämistä kohti unionin säännöstön soveltamista.

40. kehottaa jälleen komissiota ottamaan käyttöön tilapäisiä operatiivisia järjestelyjä, jotka mahdollistavat TAIEX- ja kumppanuusohjelman hyödyntämisen jäsenvaltioiden sekä ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden paikallis- ja alueviranomaisten välisessä yhteistyössä.

41. on valmis tekemään tiivistä yhteistyötä uuden Euroopan komission ja erityisesti naapurisuuspolitiikasta ja laajentumisesta vastaavan komission jäsenen kanssa, kun on kyse näiden välineiden käytännön täytäntöönpanosta ja käytöstä paikallis- ja aluetasolla.

Oikeusvaltioperiaate ja perusoikeudet

42. muistuttaa, että Kööpenhaminan kriteerien noudattamisen on yhä oltava avainasemassa arvioitaessa ehdokasmaiden valmiutta EU:n jäsenvaltioiksi, ja kannattaa täysin periaatetta oikeudenmukaisten ja tiukkojen ehtojen soveltamisesta ja perusasioiden asettamisesta etusijalle.

43. panee erittäin huolestuneena merkille, että demokraattisten instituutioiden moitteeton toiminta sekä uskottava edistymisen oikeusvaltioasioissa ovat edelleen keskeinen haaste useimmissa ehdokasvaltioissa ja mahdollisissa ehdokasvaltioissa.

44. on tähän liittyen huolissaan myös kansalaisyhteiskunnan kannalta yhä vihamielisemmästä ilmapiiristä kyseisissä maissa sekä kielteisistä kehityssuuntauksista sananvapauden ja tiedotusvälineiden riippumattomuuden alalla.

45. korostaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on kansalaisläheisyytensä vuoksi ratkaisevan tärkeä merkitys eurooppalaisten arvojen edistämässä ja kunnioittamisessa ja että ne ovat eturintamassa torjumassa rasismia ja vihapuhetta, suojelemissa muita heikommassa asemassa olevia ryhmiä ja vähemmistöjä sekä edistämässä sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

46. on erittäin vakuuttunut siitä, että paikallis- ja alueviranomaisilla voi olla nykyistä suurempi rooli paikallisen poliittisen toimintaympäristön ja julkisen poliittisen tilan määrittelyssä ja että ne voivat kantaa oman osansa vastuusta pyrittäessä korjaamaan eräitä oikeusvaltioperiaatteen toteutumiseen ja perusoikeuksiin liittyviä puutteita, kuten Euroopan komissio korostaa.

47. kehottaa ehdokasvaltioiden ja mahdollisten ehdokasvaltioiden paikallis- ja alueviranomaisia tehostamaan pyrkimyksiään saada aikaan konkreettisia tuloksia seuraavissa asioissa:

47.1 myönteisen ja suotuisan ympäristön luominen kansalaisyhteiskunnan toiminnalle paikallistasolla ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ottaminen mukaan paikalliseen osallistavaan päätöksentekoon

47.2 kaikenlaisen, mihin tahansa seikkaan perustuvan ja erityisesti vammaisiin henkilöihin, haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin ja etnisiin vähemmistöihin, erityisesti romaneihin, kohdistuvan syrjinnän torjuminen Euroopan unionin perusoikeuskirjan hengessä

47.3 hlbt-ihmisten syrjäytymisen, marginalisoitumisen ja syrjinnän sekä heihin kohdistuvan vihapuheen ja väkivallan torjuminen

47.4 naisten edustuksen parantaminen kaikilla paikallis- ja aluehallinnon aloilla ja yleisesti sukupuolten tasa-arvon takaaminen sekä naiseen kohdistuvan syrjinnän ja kaikenlaisen väkivallan ehkäiseminen ja torjuminen.

48. kehottaa Euroopan komissiota tunnustamaan, mikä rooli paikallis- ja alueviranomaisilla on perusluonteisten kysymysten hoitamisessa ruohonjuuritasolla, helpottamaan niiden valmiuksien ja osaamisen kehittämistä oikeusvaltio- ja perusoikeusasioissa ja tukemaan niitä tarjoamalla konkreettisia keinoja ja välineitä hoitaa oma roolinsa.

Paikallis- ja aluehallinnon rooli kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmassa

49. palauttaa mieliin aiheesta "Kestävän kehityksen tavoitteet: perusta EU:n pitkän aikavälin strategialle Euroopan saattamiseksi kestäväälle pohjalle vuoteen 2030 mennessä" äskettäin antamansa lausunnon, jossa korostetaan, että 65 prosenttia kestävän kehityksen 17 tavoitteen 169 alatavoitteesta edellyttää toteutuakseen sitä, että alueet ja kunnat sitoutuvat vahvasti kestävän kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoon.

50. muistuttaa kaikkien osallisuuden turvaamisen tavoitteen edellyttävän, että kaikilla hallintotasoilla varmistetaan koko toimintakirjon kattava integraatio ja että paikallalähtöiset toimintapolitiikat suunnitellaan toisiaan tukeviksi ja yhtenäisiksi.

51. muistuttaa myös, että paikallis- ja alueviranomaisilla on keskeinen merkitys YK:n puitteissa tehdyssä Pariisin ilmastopöytäkirjassa asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa ja että paikallistason ilmastotoimet ovat ratkaisevan tärkeitä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi sekä paikallisten mahdollisuuksien luomiseksi kestävyysperiaatteiden mukaisille investoinneille ja kasvulle.

52. onkin vakuuttunut siitä, että kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirja voisi alhaalta ylöspäin suuntautuvana aloitteena toimia liikkeellepanevana voimana sille, että Länsi-Balkanin maiden kaupungit ja kunnat voivat kantaa kortensa kekoon Pariisin sopimuksen, Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi toteuttamalla niitä paikallistasolla.

53. kehottaa Euroopan komissiota ottamaan Länsi-Balkanin maat ja erityisesti niiden paikallis- ja alueviranomaiset paremmin mukaan kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirjan tai vastaavien paikallis- ja aluetasoa osallistavien valtakunnallisten tai alueellisten aloitteiden tulevaan kehittämiseen ja hyödyntämään paikallis- ja alueviranomaisten valtakunnallisten järjestöjen ja Kaakkois-Euroopan paikallisviranomaisten järjestöjen verkon (NALAS) tarjoamia mahdollisuuksia helpottaa paikallisten ilmastotoiminta- ja energiatehokkuussuunnitelmien, kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmien ja muiden Agenda 2030 -toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamista edistävien paikallisten ja alueellisten toimintapolitiittisten välineiden määrittelyä ja täytäntöönpanoa.

Bryssel 12. helmikuuta 2020.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS